

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/36/2025
Identifikačné číslo spisu: 6110216162
Dátum vydania rozhodnutia: 24.02.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Martina Valentová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:6110216162.7

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu JUDr. G. F., narodeného XX. N. XXXX, R. R., U. D. XX, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., Bratislava, Štefánikova 8, IČO: 36853186, proti žalovanej Petit Press, a.s., Bratislava, Lazaretská 12, IČO: 35790253, právne zastúpenej Advokátska kancelária Tomáš Kamenec, s. r. o., so sídlom Špitálska 43, Bratislava, IČO: 36855995 a Advokátska kancelária Paul Q, s. r. o., so sídlom Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 35906464, o ochranu osobnosti, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 14C/131/2010, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 15. mája 2024 č. k. 15Co/85/2023, 15Co/86/2023- 1234, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 15. mája 2024 sp. zn. 15Co/85/2023, 15Co/86/2023 z r u š u j e a v e c v r a c i a o d v o l a c i e m u s ú d u n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 14C/131/2010-1312 zo 14. januára 2024, č. k. 14C/131/2010-1318 zo 14. januára 2024, č. k. 14C/131/2010-1325 zo 16. januára 2025 a č. k. 14C/131/2010-1335 z 13. februára 2025 z r u š u j e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo prvoinštančný súd“) prvýkrát rozhodol čiastočným rozsudkom dňa 29. februára 2012, č. k. 14C/131/2010 - 393. Žalobe vyhovel a vydal rozhodnutie v znení: „Žalovaný je povinný do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku uverejniť v troch po sebe nasledujúcich vydaniach denníka „SME“ na titulnej strane ospravedlnenie nasledujúceho znenia: "OSPRAVEDLNENIE SUDCOVI JUDr. G. F.: DŇA XX. XX. XXXX SME NA TITULNEJ STRANE DENNÍKA "SME" UVEREJNILI ČLÁNOK POD NÁZVOM "H." A NA TRETEJ STRANE DENNÍKA "SME" UVEREJNILI ČLÁNOK POD NÁZVOM "H.", V KTORÝCH SME OKREM INÉHO UVIEDLI, ŽE E. F. JUDr. G. F. V ROKU 2008 Q. "W." A V TEJTO SÚVISLOSTI ZAKÁZAL O SEBE PÍSAŤ A NA OTÁZKY O D. ODMIETOL ODPOVEDAŤ. UVEDENÝMI TVRDENIAMI SME VEREJNOSŤ NEPRAVDIVO INFORMOVALI O OSOBE JUDr. G. F., ČÍM SME NEOPRÁVNENE

ZASIAHLI DO JEHO CTI, ĽUDSKEJ DŮSTOJNOSTI, DOBRÉHO MENA, POVESTI A DO JEHO SÚKROMIA. ZA TENTO NEOPRÁVNENÝ ZÁSAH SA JUDr. G. F. OSPRAVEDLŇUJEME. Petit Press, a. s. vydavateľ denníka SME" s tým, že toto ospravedlnenie musí byť uvedené štandardnou veľkosťou a druhom písma, s textom napísaným veľkými písmenami abecedy, a graficky centrálné umiestnené v hornej polovici titulnej strany denníka."

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len ako „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom zo dňa 27. marca 2013, č. k. 15Co/144/2013-493 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

3. Na základe dovolania žalovanej Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len ako „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) uznesením zo dňa 05. decembra 2013, sp. zn. 3Cdo/256/2013 dovolanie odmietol a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi do troch dní náhradu trov dovolacieho konania vo výške 83,06 eura právnenému zástupcovi žalobcu.

4. Žalovaná proti rozsudku odvolacieho súdu z 27. 03. 2013, č. k. 15Co/144/2012 - 493 a uzneseniu dovolacieho súdu z 05. 12. 2013, sp. zn. 3Cdo/256/2013 podala ústavnú sťažnosť, o ktorej Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) rozhodol Nálezom dňa 11. novembra 2015, II. ÚS 184/2015 - 66 (ďalej aj „nález sp. zn. II. ÚS 184/2015“) tak, že: „1. Základné právo obchodnej spoločnosti Petit Press, a. s., na slobodu prejavu podľa čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/144/2012 z 27. marca 2013 porušené boli. 2. Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/144/2012 z 27. marca 2013 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie. 3. Obchodnej spoločnosti Petit Press, a. s., priznáva finančné zadostučinenie v sume 3.000 eur (slovom tritisíc eur), ktoré jej je Krajský súd v Banskej Bystrici povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu. 4. Obchodnej spoločnosti Petit Press, a. s., priznáva úhradu trov konania v sume 340,80 eura (slovom tristoštyridsať eur a osemdesiat centov), ktorú je Krajský súd v Banskej Bystrici povinný uhradiť na účet jej právnych zástupcov DEDÁK & Partners, s. r. o., Mlynské nivy 45, Bratislava, a Advokátskej kancelárie Tomáš Kamenec, s. r. o., Špitálska 43, Bratislava, každému v sume po 170,40 eura (slovom stosedemdesiat eur a štyridsať centov). 5. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.“

5. Odvolací súd viazaný názorom ústavného súdu vo veci opätovne rozhodol uznesením zo dňa 16. marca 2016, č. k. 15Co/106/2016-817, ktorým zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Proti tomuto uzneseniu podal dovolanie žalobca. Dovolačný súd uznesením zo dňa 03. novembra 2016, sp. zn. 3Cdo/156/2016 uznesenie zo dňa 16. marca 2016, č. k. 15Co/106/2016-817 zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie z dôvodu, že nález ústavného súdu odvolací súd žalobcovi nedoručil.

6. Žalobca následne podaním zo dňa 17. februára 2017 navrhol prerušiť konanie z dôvodu, že po tom, čo mu bol doručený nález ústavného súdu, podal dňa 06. mája 2016 proti uvedenému nálezu individuálnu sťažnosť v zmysle čl. 34 Dohovoru. Na základe tejto sťažnosti bolo vedené konanie na Európskom súde pre ľudské práva pod číslom XXXXX/XX. Z tohto dôvodu odvolací súd uznesením zo dňa 14. marca 2017, č. k. 15Co/2/2017-913 konanie prerušil do skončenia konania vedeného na ESLP pod číslom XXXXX/XX vo veci „F. proti Slovenskej republike“.

7. Dovolačný súd na základe odvolania žalovanej proti vyššie uvedenému uzneseniu uznesením zo dňa 11. októbra 2017, sp. zn. 3Co/2/2017 konanie o odvolaní zastavil a vyslovil, že žalobca má nárok na náhradu trov konania o odvolaní.

8. Následne žalovaná proti rozhodnutiu odvolacieho súdu zo dňa 14. marca 2017, č. k.: 15Co/2/2017-913, ktorým prerušil konanie, podala sťažnosť, o ktorej ústavný súd uznesením zo dňa 20. septembra 2017, č. III. ÚS 556/2017-24 rozhodol tak, že sťažnosť obchodnej spoločnosti Petit Press, a. s. odmietol.

9. Konanie na Európskom súde pre ľudské práva bolo ukončené tak, že sťažnosť bola preskúmaná a vyhlásená za neprijateľnú podľa čl. 35 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pričom z tohto dôvodu Európsky súd pre ľudské práva sťažnosť žalobcu odmietol podľa § 35 ods. 4 Dohovoru. Z rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva zo 16. februára 2021 č. XXXXX/XX vyplýva, že tento vyhlásil sťažnosť za neprijateľnú. Z rozhodnutia bolo zistené, že sťažovateľ (žalobca) sa z tlačovej správy dozvedel, že žalovaná podala ústavnú sťažnosť dňa 14. marca 2014, požiadal ústavný súd o zaslanie kópie ústavnej sťažnosti a požiadal o možnosť vyjadrenia. Dňa 21. mája 2015 ústavný súd zaslal kópiu ústavnej sťažnosti žalobcovi s tým, aby sa do pätnástich dní vyjadril. Žalobca na výzvu ústavného súdu nereagoval. Európsky súd pre ľudské práva konštatoval, že sťažovateľ (žalobca) nevyužil možnosť predložiť svoje stanoviská ústavnému súdu. Taktiež uviedol, že hoci nález ústavného súdu nepredstavuje konečné rozhodnutie, pravdepodobne bude mať vplyv na určenie oprávnenosti nárokov žalobcu v rámci posúdenia súdom nižšieho stupňa. Žalovaná podaním zo dňa 04. 11. 2021 odvolaciu súdu zaslala návrh na pokračovanie v konaní.

10. Odvolací súd uznesením zo dňa 15. novembra 2021, č. k.: 15Co/2/2017-977 preto rozhodol, že pokračuje v konaní, ktoré bolo prerušené uznesením odvolacieho súdu zo dňa 14. marca 2017, č. k. 15Co/2/2017-913. Následne odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie uznesením č. k. 15Co/2/2017-989 zo dňa 23.11.2021 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie viazaný názorom ústavného súdu a rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorými bol pri rozhodovaní následne viazaný aj súd prvej inštancie.

11. Súd prvej inštancie následne rozsudkom zo dňa 19. decembra 2022 č. 14C/131/2010-1116 konanie v časti o zverejnenie ospravedlnenia zastavil (výrok I.), žalobu vo zvyšnej časti o náhradu nemajetkovej ujmy zamietol (výrok II.) a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia o výške trov konania (výrok III.).

11.1. Súd prvej inštancie následne po vykonanom dokazovaní, viazaný názorom ústavného súdu ako aj odvolacieho súdu, dospel k záveru, že uplatnenému nároku nemožno vyhovieť. Predovšetkým zastavil konanie v časti prvého výroku žalobného návrhu, ktorým sa domáhal uverejnenia ospravedlnenia, na základe podania žalobcu zo dňa 04. októbra 2022, ktorým zobral žalobu v tejto časti späť podľa § 146 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Poukázal na to, že po judikovaní uvedenej povinnosti rozsudkom súdu prvej inštancie zo dňa 29. 02. 2012, č. k. 14C/131/2010-393 v spojitosti s potvrdzujúcim rozsudkom odvolacieho súdu zo dňa 27. 03. 2013, č. k. 15Co/144/2012-493, bola táto povinnosť žalovanou riadne splnená uverejnením ospravedlnenia v denníku „SME“ dňa XX. XX. XXXX, XX. XX. XXXX a XX. XX. XXXX. Pretože došlo k splneniu povinnosti žalovanou, došlo k zániku pôvodného záväzku a od žalobcu nemožno ďalej spravodlivo požadovať, aby trval na žalobe, resp. jej časti, ktorej súd objektívne nemôže vyhovieť z hľadiska hmotného práva a poukázal na rozhodnutie dovolacieho súdu, sp. zn. 3Cdo/254/2012. Zdôraznil, že samotným nálezom sp. zn. II. ÚS 184/2015-66 bolo žalovanej priznané finančné zadostučinenie vo výške 3.000 eur, keď toto zadostučinenie bolo sťažovateľke (žalovanej) priznané práve z dôvodu, že ospravedlnenie už bolo uverejnené a jeho účinky nemožno spätne negovať, keďže ide o ireverzibilný stav.

11.2. Predmetom konania následne zostal nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 150.000 eur z dôvodu zverejnenia dotknutých článkov, pri posudzovaní ktorého bol súd prvej inštancie viazaný závermi vyjadrenými tak v zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu, ako aj závermi prijatými v dotknutom náleze sp. zn. II. ÚS 184/2015. Obsahom namietaného článku bolo upozornenie na možnosť spochybnenia nestrannosti a zaujatosti sudcu, ktorý vo svojom voľnom čase sa okrem iného zúčastňuje výmenných poľovačiek, môže prichádzať do kontaktu aj s politikmi. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy.

11.3. Súd prvej inštancie poukázal na to, že sudca môže byť predmetom kritiky, ako osoba verejného záujmu (public figure), keď kritika súdnej moci je nesporne zložkou slobody prejavu (sloboda prejavu zakotvená v článku 26 ods. 2 Ústavy a čl. 10 Dohovoru). Súd prvej inštancie zopakoval už vyjadrené závery v Náleze ústavného súdu z 13. decembra 2007, sp. zn. II. ÚS 261/06. Súd prvej inštancie poukázal na viazanosť právneho záveru následne prijatého v zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu, v

ktorom odvolací súd, odvolávajúc sa na závery testu proporcionality vykonaného ústavným súdom, dospel k právnomu záveru, že záujem na ochrane osobnostných práv v kontexte uverejneného článku, ako aj toho, čo je predmetom verejného záujmu, je stredný, záujem na uplatnení slobody prejavu je podstatný. Z hľadiska odpovedí na jednotlivé čiastočné otázky voľnočasová aktivita E., ktorý je sudcom H., ktorý sa uchádzal o funkciu jeho D., nepodlieha silnejšej ochrane ako sloboda prejavu.

11.4. Na základe uvedených záverov súd prvej inštancie pristúpil k posúdeniu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Dospel k záveru, že v otázke spôsobu kritiky je pre posúdenie konkrétneho prípadu dôležitý obsah a forma zverejnenej informácie, rozhodujúce do akej miery sa kritika zakladá na pravdivých informáciách a či výrazové prostriedky zodpovedajú obsahu a samotnému cieľu kritiky. Mal za to, že informácie obsiahnuté v inkriminovaných článkoch označených nadpismi „H. H. E. Q.“ a „F. Q.“ je síce možné ústavne akceptovateľným spôsobom považovať za fakty, avšak na preukázanie ich pravdivosti alebo prípadnej nepravdivosti je potrebné tieto nadpisy posudzovať v nerozlučnom kontexte s celým nadväzujúcim obsahom inkriminovaných článkov, a to predovšetkým z pohľadu v obsahu článkov uvedenej polemiky autora o potencionálnom vplyve hosťovacích D. na nezávislosť žalobcu ako sudcu.

11.5. V rámci samotného tzv. izolovaného posudzovania pravdivosti informácie uvedenej v predmetných titulkoch dospel k záveru, že to, že žalobca ako H. Q. H. F. E., ako aj informácia o tom, že žalobca zakázal o sebe písať, sú informáciami *expresis verbis* nepravdivými. Uvedený záver podporuje samotný celkový kontext predmetných článkov, v ktorom už len podnadpisom „C.“, ako aj s poukazom na citáciu G. L. vyjadrujúceho sa o hosťovacích poľovačkách so žalobcom a opisujúcim barterový systém poľovačiek slovami: „On má R., tak sa H. B. G.“, podľa názoru súdu nepochybne vyplýva, že autor článku dané poľovnícke aktivity žalobcu hodnotí práve v súvislosti s hosťovacími poľovačkami, kde je realizovaný barterový systém. Autor článku poskytoval čitateľovi aj citáciu vyjadrenia G. L. informáciu o realizácii daných hosťovacích D., keď v súvislosti s ich posúdením vo vzťahu k prípadnému narušeniu alebo spochybneniu nezávislosti žalobcu prijímal hodnotiaci úsudok o tom, že kariéra žalobcu je postavená na nezávislosti, ktorú môže spochybníť žalobcove prijatie daru bezplatne realizovanej D..

11.6. K nastolenej otázke, či je možné považovať prípravu článkov zo strany žalovanej, resp. autora za dostatočnú, uviedol, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že autor článku zistil informácie ohľadne realizácie barterového systému hosťovacích poľovačiek, za ktoré sa neplatí peňažná odplata ako za poplatkový lov, ale sa tu aplikuje forma barteru. Na náležité objasnenie danej skutočnosti autor článku oslovil ohľadom získavania informácií k článku aj pána C., ktorý bol v tom čase na dovolenke a žalobcu, s ktorým sa o téme porozprával a dohodol, že mu žalobca písomne zašle odpovede na jeho otázky. Následne autor obdržal odpoveď od žalobcu, v ktorej sa nenachádzali odpovede na otázky a žalobca v nej oznámil, že nesúhlasí so zverejňovaním informácií o jeho osobe a rodine. Súd preto dospel k záveru, že prípravu článkov žalovanou možno považovať za dostatočnú.

11.7. Následne sa súd zaoberal tým, koľko strelil žalobca a koľko ďalší členovia D. L.. Vykonaným dokazovaním zistil, že nedošlo k zmene oproti pôvodne zistenému skutkovému stavu veci. K posúdeniu otázky, kde je kritizované súd prvej inštancie uviedol, že články boli uverejnené v denníku SME, ktorý má celoslovenskú pôsobnosť v elektronickej ako aj v printovej verzii s vysokým nákladom. Poukazom na závery prijaté ústavným súdom bolo však potrebné vynímať kritériom miesta zaznenia sporných výrokov v spojení s kritériom ich autora, ktorý je novinár, pričom potom jeho privilegované postavenie do určitej miery neutralizuje kritérium miesta ich zaznenia (bližšie IV. ÚS 139/2010). Na otázku, kedy bolo kritizované uviedol, že články boli publikované práve v čase, ktorý bezprostredne predchádzal výberu predsedu špecializovaného trestného súdu, o ktorú funkciu sa uchádzal aj samotný žalobca. Práve poukazom na skutočnosť, že výber predsedu H. F. súdu je vecou legitímneho verejného záujmu, potom predmetom tohto zvýšeného verejného záujmu môžu byť oprávnené všetky osoby, ktoré o túto funkciu prejavili záujem (zvlášť, ak to urobili verejne), a teda aj samotný žalobca.

11.8. Vo vzťahu k tomu, koho sa kritika týkala, uviedol, že u žalobcu ide o bývalého predsedu H. E. a v čase publikovania inkriminovaných článkov uchádzača o funkciu predsedu H., do pôsobnosti ktorého patrili a patria (okrem iných) trestné činy zneužívania právomoci verejného činiteľa, trestné činy prijímania úplatku, ako aj ostatné trestné činy súvisiace s korupciou. Preto žalobca požíval výrazne nižšiu mieru ochrany svojho súkromia, ako by na jeho mieste požívali iní sudcovia. K miere požívania ochrany súkromia žalobcu súd prvej inštancie poznamenal, že v línii od verejne neznámych jednotlivcov po politikov sa sudcovia z hľadiska intenzity ochrany osobnosti nachádzajú uprostred s miernou

tendenciou smerujúcou k politikom (bližšie II. ÚS 152/08, tiež II. ÚS 261/06).

11.9. K otázke, kto kritizuje, sa stotožnil s názorom žalovanej, že úlohou novinára je preháňať, šokovať, písať s nadsázkou, čo v zásade nerobí prejav nedovoleným. Zdôraznil ale, že kritika nesmie vybočovať z fair prejavu. Žalovaná je tak v danom prípade „nosiťom“ slobody prejavu, preto sa na ňu vzťahuje aj zvýšená ochrana (privilegované postavenie) poskytovaná novinárom. Na otázku, čo sa kritizuje, odpovedala, že mala nesporné, že ide práve a výlučne o osobu sudcu vo vzťahu k jeho súkromnému životu a voľnočasovým aktivitám, poľovníctvu. Poukázala na samotný charakter kritizovanej voľnočasovej aktivity žalobcu ako sudcu, berúc do úvahy dotknutý nález ústavného súdu.

11.10. Súd prvej inštancie tak dospel k záveru, že v konaní nebolo preukázané, že by obsahom predmetných článkov došlo ku škandalizovaniu alebo zdiskreditovaniu osoby žalobcu takým spôsobom, ktorý by neoprávnene zasiahol do profesijného života žalobcu, keď takýto zásah nemal za následok vplyv na uplatnenie sa žalobcu vo verejnej funkcii, keď rovnako tak nedošlo u žalobcu ani k strate vo finančnej oblasti jeho príjmu. Žalobca bol a aj v súčasnosti je predseda disciplinárnej komisie SPK, po uverejnení článku bol členom disciplinárneho senátu a následne sa stal predsedom H. F. E.. Z tohto pohľadu bolo možné hodnotiť aj výpovede svedkov v prvoinštančnom konaní, ktorí uviedli, že pri pôvodnom výberovom konaní neboli danými článkami ovplyvnení.

11.11. Súd prvej inštancie uviedol, že samotný text zverejnených článkov v jeho celkovom kontexte neobsahuje nepravdivé, prípadne klamlivé informácie, ktoré by boli spôsobilé zasiahnuť do práva žalobcu na ochranu jeho osobnosti takou mierou resp. takou intenzitou, ktorá by zdôvodňovala záujem na ochrane osobnostných práv žalobcu vo vyššej intenzite ako je záujem na uplatnení slobody prejavu žalovanej, ktorý súd prvej inštancie aj poukazom na vykonaný test proporcionality vyhodnotil ako podstatný a hodný priznania účinnej právnej ochrany v tomto konaní. Predmetný článok taktiež podľa názoru prvoinštančného súdu neobsahuje kritiku konania žalobcu, ktorej by celkom chýbal vecný základ, a pre ktorú by nebolo možné nájsť žiadne zdôvodnenie, na záver, že ide o kritiku vybočujúcu z „fair“ prejavu. Na základe vyššie uvedených jednotlivých záverov dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalobcom uplatňovaný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch z titulu zverejnenia inkriminovaných článkov nie je oprávnený, a to z dôvodu, že súd nemal preukázané základné predpoklady na priznanie takéhoto nároku.

11.12. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1 CSP.

11.13. Následne súd prvej inštancie doplnčiacim rozsudkom z 10. mája 2023 č. k.14C/131/2010-1183 rozhodol o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania vedeného na dovolacom súde pod sp. zn. 3Cdo/156/2016 v rozsahu 100%, pričom pri rozhodovaní sa riadil názorom ústavného súdu vyslovenom v uznesení z 19. novembra 2019, sp. zn. I. ÚS 453/2019.

12. Odvolací súd, na odvolanie žalobcu proti rozsudku a na odvolanie žalovanej proti doplnčiacemu rozsudku, rozhodol napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok okresného súdu zo dňa 19. decembra 2022, č. k.: 14C/131/2010-1166 vo výrokoch II. a III. potvrdil (výrok I.), žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k rozhodnutiu vo výroku I. tohto rozsudku v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške (výrok II.), doplnčiaci rozsudok okresného súdu zo dňa 10. mája 2023, č. k.: 14C/131/2010-1183 potvrdil (výrok III.) a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k rozhodnutiu vo výroku III. tohto rozsudku v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške (výrok IV.).

12.1. Odvolací súd preskúmaním rozsudku súdu prvej inštancie v rozsahu odvolacích dôvodov žalobcu a žalovanej, zistil, že argumenty strán majú síce svoje ratio vyplývajúce zo subjektívneho presvedčenia, avšak odvolací súd je viazaný záväznými právnymi závermi nálezu ústavného súdu II. ÚS 184/2015. Tento nález sa týkal otázky proporcionality medzi právom na slobodu prejavu a ochranou osobnosti a jednoznačne určil, že sudca vrátane jeho voľnočasových aktivít, môže byť predmetom kritiky, pokiaľ táto súvisí s verejným záujmom a nezneužíva sa na neopodstatnené útoky.

12.2. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutočnosti, že žalobca ako E. H. F. E., ktorý sa uchádza o funkciu D., má špecifické postavenie a jeho voľnočasové aktivity, najmä D. môžu byť predmetom verejného záujmu. V súlade s tým posúdil, že sloboda prejavu žalovanej pri medializácii týchto aktivít nemohla byť neprimerane obmedzená, pretože články neoznačili žalobcu ako E. a nepripisovali mu žiadne konkrétne protiprávne konanie. Odvolací súd potvrdil, že tieto závery sú v súlade s testom

proporcionality, pričom pri hodnotení zásahu do osobnostných práv žalobcu súd zvažoval závažnosť zasahujúceho článku verejný záujem, postavenie žalobcu a účel voľnočasovej aktivity. Test proporcionality bol vykonaný tak, že súd zvážil, či opatrenie obmedzujúce slobodu prejavu spĺňa kritéria primeranosti, nevyhnutnosti a adekvátnosti vo vzťahu k ochrane osobnosti. Z posúdenia vyplynulo, že zásah do osobnosti žalobcu bol minimálny, informácie boli podané objektívne a preto právo žalobcu na ochranu osobnosti nebolo porušené takým spôsobom, aby odôvodňovalo priznanie finančného zadosťučinenia.

12.3. Odvolací súd sa ďalej nestotožnil s tvrdením žalobcu, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca. Sudca JUDr. Pavol Tomáš bol zákonným sudcom veci a zmena v obsadení súdu nastala z dôvodu organizačných opatrení a optimalizácie práce súdu, pričom pridelenie veci prebehlo náhodným spôsobom v súlade s § 51 odsek 4 písm. b) zákona č. 757/2005 Z. z. o súdoch (ďalej aj „zákon o súdoch“) a rozvrhom práce. Odvolací súd zdôraznil, že zákon nevyžaduje, aby pôvodný sudca dokončil pridelenú vec, zmena obsadenia prebehla v súlade so zákonom.

12.4. Pri posudzovaní nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy, súd vychádzal zo skutočnosti, že žalovaná už splnila povinnosť ospravedlnenia a preto nevznikol žalobcovi ďalší nárok. Pri uplatnení § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka súd konštatoval, že nebol preukázaný zásah do dôstojnosti alebo vážnosti žalobcu v spoločnosti a tým pádom nebol splnený predpoklad pre priznanie finančnej náhrady.

12.5. Odvolací súd zároveň potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie aj v časti trov konania. Vzhľadom na to, že žalobca nebol úspešný ani pri nároku na ospravedlnenie, ani pri nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, pričom späťvzatie žaloby procesne viedlo k zastaveniu konania, žalovaná má nárok na náhradu trov konania. Doplniaci rozsudok, ktorý priznal náhradu trov dovolacieho konania tiež potvrdil, keďže dovolacie konanie predstavuje samostatnú časťou konania, pričom odvolací súd nezistil dôvod na uplatnenie § 257 CSP.

13. Žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) podal proti rozsudku dovolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. e) CSP, § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP, žiadajúc, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom rozsahu zmení a žalovanej uloží povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 eur a prizná žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, trov dovolacieho a dovolacieho konania, prípadne aby ho dovolací súd v súlade s § 449 ods. 1 CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

13.1. Dovolateľ namietal vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. e) CSP spočívajúcu v tom, že prostredníctvom technických a programových prostriedkov náhodného pridelenia spisov bola táto vec pôvodne pridelená sudcovi súdu prvej inštancie JUDr. Pavlovi Tomášovi. Po vrátení veci z dovolacieho súdu rozhodol predseda súdu prvej inštancie opatrením zo dňa 26. 01. 2022 sp. zn. 1SprR/14/22 o prerozdelení vecí napadnutých pôvodne do oddelenia 16C (na ktorom v tom čase pôsobil sudca JUDr. Pavol Tomáš) sudkyňi JUDr. Ing. Soni Sura, PhD. Podľa odôvodnenia opatrenia predseda súdu prerozdelenie vecí v dôsledku zaradenia JUDr. Pavla Tomáša na exekučné oddelenie, čo subsumoval pod zákonný dôvod podľa § 51 ods. 4 písm. b) zákona o súdoch. Podľa dovolateľa ten však upravuje situáciu, keď sa mení počet sudcov, t. j. keď sudca odchádza zo súdu alebo naopak, keď na súd príde nový sudca. Odňatie už pridelených vecí sudcovi, ktorý bol preradený na iné oddelenie v rámci totožného súdu nespadá pod žiadny zákonom dovolený dôvod pre zmenu v osobe zákonného sudcu. Preto sa dovolateľ domnieva, že v jeho veci rozhodoval nesprávne obsadený súd.

13.2. Dovolateľ namietal vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP spočívajúcu v tom, že odvolací súd nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie. Uviedol, že súd síce nemusí reagovať na všetky argumenty nastolené stranou konania, musí však bezpodmienečne reagovať na tie, ktoré majú pre vec zásadný význam, pričom poukázal na rozhodnutia ústavného súdu (II. ÚS 251/04, II. ÚS 193/06, II. ÚS 410/06, III. ÚS 209/04, III. ÚS 198/07, III. ÚS 54/2019). Dovolateľ uviedol, že ak súd argument odmieta, musí vysvetliť, z akého dôvodu ho nepovažuje za relevantný v okolnostiach prípadu, resp. prečo ho považuje za nesprávny (I. ÚS 736/2016). Dovolateľ po vydaní kasačného nálezu ústavného súdu apeloval na súdy, aby zvážili nasledovné skutočnosti: - v konaní bolo preukázané (najmä výpoveďami svedkov), že fakty a hodnotiace úsudky prezentované o žalobcovi v sporných článkoch (vrátane ich nadpisov) sú nepravdivé, resp. nemajú faktický základ; - články nemali za cieľ sprostredkovať verejnosti vecné informácie (čo je účelom širšieho rámca slobody prejavu médií), ale

vytvoriť o dovolateľovi dojem „E.“, čím sa dovolateľ bez vlastného zavinenia stal stredobodom pozornosti médií v negatívnom zmysle (pričom nevykonal protiprávnu alebo nemorálnu činnosť, ale trávil svoj voľný čas v rámci svojho celoživotného hobby); - za tým účelom boli v článkoch (a ich nadpisoch) použité excesívne prostriedky na upútanie pozornosti, ktoré pri zohľadnení tzv. prvku laického čitateľa stavajú dovolateľa do negatívnych korupčných súvislostí, čo nemožno akceptovať ani s tým, že dovolateľ bol z pozície bývalého predsedu súdu povinný zniesť, ak o ňom masmédiá šíria negatívne a nepravdivé informácie. Na žiadny z uvedených argumentov (ani ďalšie, ktorými žalobca odôvodňoval nárok uplatnený v tomto spore) súdy neprihliadli. Uviedol, že svoje rozhodnutia nekriticky „prikryli“ kasačným nálezom ústavného súdu II. ÚS 184/2015. Predmetným dovolacím dôvodom vymedzil aj nesprávnu aplikáciu procesnej normy. Podľa dovolateľa súd prvej inštancie priznal žalovanej voči dovolateľovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Dovolateľ namietal, že súd nezohľadnil fakt, že časť konania (o zverejnenie ospravedlnenia) bola zastavená bez zavinenia dovolateľa. Paradoxne v ďalšej časti odôvodnenia uzavrel, že náhrada trov za časť konania o zverejnenie ospravedlnenia patrí žalovanej z dôvodu, že dovolateľ zavinil zastavenie konania. Dovolateľ uviedol, že k čiastočnému späťvzatiu žaloby nevedla jej nedôvodnosť, ale správanie žalovanej, ktorá splnila žalovanú povinnosť a dovolateľ bol v tejto časti konania úspešný. Z tohto dôvodu by nemala mať nárok na náhradu trov konania žiadna zo strán.

13.3. Dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľ videl v nesprávnom právnom posúdení veci, keďže rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá ešte nebola vyriešená v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a to, či: „Je sudca, iba z titulu svojej funkcie, povinný strpieť uverejňovanie nepravdivých výrokov o svojej osobe v denníku s celoštátnou pôsobnosťou, týkajúcich sa jeho voľnočasových aktivít, a iba z dôvodu tohto postavenia nemá nárok na poskytnutie primeraného zadosťučinenia?“. V neprospech dovolateľa má pôsobiť fakt, že je sudca na súde, ktorý rieši aj korupčné kauzy a v rozhodnom období bol jeho D.. Dovolateľovi z rovnakého dôvodu pričítal odvolací súd aj spoluzodpovednosť za následok, ktorý vyvolali inkriminované články. Ako negatívny faktor vyhodnotili súdy aj to, že sa dovolateľ venoval D., čo popisovali ako elitársku zábavu. Autor pri spracovaní témy mal skôr bulvárnu tendenciu očierniť a „spoločensky odsúdiť“ žalobcu, ktorý sa mal ako bývalý predseda H. a v tom čase sudca ŠD. správať v súkromí ako „papaláš“. Poukázal na titulky článkov „H.“ a „H.“, ktoré sú zamerané výlučne na žalobcu, a nie na Lesy SR, š.p. V konaní tak bolo preukázané, že tvrdenia o poľovaní zadarmo a o zákaze JUDr. G. F. o sebe písať boli klamlivé a reportérovi boli tieto fakty známe už pri príprave článku. Podľa dovolateľa výkon žurnalistickej praxe a výraz slobody prejavu, prezentovaný v dotknutých článkoch N. H., žiadnym spôsobom neprispieva k verejnej diskusii o otázkach celospoločenského záujmu a musí nevyhnutne ustúpiť základnému právu na ochranu osobnosti, čo potvrdzuje aj rozhodovacia prax EŠLP (rozsudok EŠLP zo dňa 18. 01. 2011 vo veci MGN Limited c/a Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, sťažnosť č. 39401/04). Publikovanie nepravdivých či zavádzajúcich informácií vo všeobecnosti nemožno zahrnúť pod právo verejnosti na informácie a právo na slobodu prejavu (uznesenie NS ČR zo dňa 28. 06. 2007 sp. zn. 30Cdo/664/2007 publikované v časopise Soudní rozhledy č. 8/2008, s. 293, rozsudok NS ČR zo dňa 19. 07. 1995 sp. zn. Cdon 24/95, publikovaný v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk súdov ČR pod č. R 15/96). Uvedené platí najmä vo vzťahu k sudcom, ktorých osobitne (nad rámec bežných garancií) chráni čl. 10 ods. 2 Dohovoru. Zdôraznil tiež, že predmetom kritiky nebola rozhodovacia činnosť dovolateľa ako sudcu (kritika ad rem), ktorá by bola v demokratickej spoločnosti akceptovateľná, ale naopak jeho voľnočasová aktivita (kritika ad hominem). Podľa dovolateľa súdy tiež bagatelizovali dosah denníka SME (a jeho internetového portálu), a to paradoxne práve pre privilegované postavenie masmédií. Akceptácia názoru súdu de facto vylučuje zohľadnenie tohto kritéria pre celý mediálny priestor. Odhliadnuc od toho, že súdy evidentne nezohľadňujú časové súvislosti, opomínajú tiež, že dovolateľ uspel vo výberových konaniach po uverejnení jednotlivých ospravedlnení (dňa 26. 04. 2013, 27. 04. 2013 a 29. 04. 2013). Vydavateľ zodpovedá za objektívnu spôsobilosť článku zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti dovolateľa, posudzovanú k momentu, keď došlo k jeho publikovaniu (m.m. rozsudok NS SR zo dňa 31. 01. 2011 sp. zn. 1Cdo/113/2009). Judikovaným ospravedlnením malo byť pôvodne dovolateľovi poskytnuté primerané zadosťučinenie (§ 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Uverejnenie ospravedlnenia umožnilo dovolateľovi kandidovať na niektoré verejné funkcie (čo mu paradoxne súdy aktuálne vytýkajú v konaní). Tým sa vyčerpal reštitučný potenciál tohto ospravedlnenia.

14. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že v predmetnej veci rozhodoval zákonný sudca a námietka dovolateľa, že vo veci rozhodoval nezákonný sudca, a teda došlo k dôvodu podľa § 420 písm. e) CSP je účelová a nemajúca vplyv na zákonnosť rozsudku. Žalovaná sa vyjadrila k pojmu „zákonný sudca“, pričom poukázala na rozhodnutia ústavného súdu, a to konkrétne uznesenie II. ÚS 15/96, III. ÚS 16/2000, nález z 15. júna 2000. Zbierka nálezov a uznesení ÚS SR 2000, s. 163, II. ÚS 15/96, uznesenie z 03. apríla 1996. Zbierka nálezov a uznesení ÚS SR 1996, s. 353. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP uviedla, že skutočnosť, že dovolateľ sa bez ďalšieho vnútorne nestotožňuje so závermi odvolacieho súdu je irelevantná, a v žiadnom prípade neznamená, že došlo k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý súdny proces. Námietky dovolateľa ohľadom údajného nedostatočného odôvodnenia rozsudku sú preto bezpredmetné a právne závery dovolateľa o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP sú nesprávne. K nesprávnej aplikácii procesnej normy sa žalovaná plne stotožnila so závermi uvedenými v rozsudku súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu o trovách konania. Ak žalovaná splnila v roku 2013 povinnosť uloženú jej neskôr zrušeným rozsudkom, ktorý predstavoval zásah do jej ústavných práv, nie je možné toto interpretovať ako „čiasť úspech“ dovolateľa. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 písm. b) CSP žalovaná uviedla, že polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Navrhla, aby dovolací súd podané dovolanie v zmysle § 447 CSP odmietol.

15. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie žalobcu možno považovať za prípustné a tiež za dôvodné.

16. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Takejto jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je (sú) dovolanie (-a) prípustné, sú vymenované v ustanoveniach §§ 420 a 421 CSP.

Dovolanie podľa § 420 písm. e) CSP

17. Žalobca prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval primárne z ust. § 420 písm. e) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd.

18. Dovolateľ namietal, že o veci po jej zrušení a vrátení odvolacím súdom rozhodol nesprávne obsadený súd prvej inštancie, keďže vec bola bez zákonného dôvodu odňatá pôvodne pridelenému zákonnému sudcovi a prerozdelená inej sudkyňi (bod 13.1.).

19. Podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

20. Ústavný súd v súvislosti s právom na zákonného sudcu uviedol, že princíp zákonného sudcu treba pokladať za celkom neopomenuteľnú podmienku výkonu súdnej moci, keďže na jednej strane dotvára a upevňuje sudcovskú nezávislosť a na strane druhej predstavuje pre účastníka konania, resp. stranu sporu záruku, že na rozhodnutie jeho veci sú povolané súdy a sudcovia podľa vopred ustanovených zásad tak, aby bola zachovaná zásada pevného a náhodného pridelenia súdnej agendy a aby bol vylúčený pre rôzne dôvody a rozličné účely výber súdov a sudcov „ad hoc“ (pozri napr. I. ÚS 239/04 , IV. ÚS 257/07).

21. Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v súvislosti s právom na zákonného sudcu vyslovil, že rozhodovanie vecí zákonným sudcom (aj súdom) je základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Zákonnosť súdu musí byť okrem iného založená na jeho zložení. Súd zriadený zákonom musí byť teda obsadený zákonným spôsobom (rozsudok ESLP vo veci *Buscarini v. San Marino* zo 04. 05. 2000).

22. Zákonný sudca je podľa judikatúry ústavného súdu sudca, ktorý spĺňa zákonom ustanovené podmienky na funkciu sudcu. Okrem toho za zákonného sudcu treba však pokladať sudcu určeného v súlade s rozvrhom práce vecne a miestne príslušného súdu; ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie v senáte; ako aj sudcu, ktorému boli veci pridelené z dôvodu vylúčenia iného sudcu pre zaujatosť alebo pre iné ďalšie dôvody (pozri napr. II. ÚS 118/02, II. ÚS 119/02).

23. Súčasťou základného práva na zákonného sudcu, resp. na súd zriadený zákonom je popri požiadavkách zákonného vymedzenia vecnej, miestnej a funkčnej príslušnosti súdu, rozdelenia súdnej agendy medzi sudcov a senáty vrátane stanovenia ich počtu i zloženia, požiadavke vylúčenia sudcu z prejednávania a rozhodnutia vecí z dôvodov jeho zaujatosti, aj právo na náležité preskúmanie námietok strany sporu ohľadom porušenia z týchto požiadaviek vyplývajúcich práv a následné vyporiadanie sa s týmito námietkami preskúmateľným spôsobom súdom príslušným na rozhodnutie o nich (napr. I. ÚS 52/97, II. ÚS 47/99, II. ÚS 87/01, I. ÚS 115/02, III. ÚS 202/02, III. ÚS 116/06).

24. V tejto súvislosti je potrebné akcentovať, že právo na zákonného sudcu neznamena právo na konkrétneho sudcu, napokon aj samotný zákon o súdoch vo svojom § 3 ods. 3 stanovuje, že zákonný sudca je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. Ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte. Strana v konaní, v ktorom rozhoduje súd v senáte, nemá právo na vopred určeného sudcu spravodajcu. Zákonným sudcom je aj sudca určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce (pozri napr. II. ÚS 15/96, II. ÚS 16/2011, III. ÚS 459/2017).

25. Z judikatúry ústavného súdu i ESLP teda možno vyvodit', že súčasťou záruk spojených s právom na zákonného sudcu sú aj požiadavka transparentnosti a predvídateľnosti pridelenia vecí zákonnému sudcovi, t. j. pridelovania súdnej agendy, ktoré musí byť regulované priamo v rozvrhu práce (formálny aspekt), ako aj požiadavka stability súdu zabráňujúca svojvoľnému odňatiu vecí zákonnému sudcovi po tom, ako mu bola pridelená, obe tieto požiadavky musia byť reálne, transparentné, určené vopred a musia obsahovať záruky proti ich zneužitiu (materiálny aspekt), aby mohlo dôjsť k naplneniu práva na zákonného sudcu.

26. Záruka súvisiaca so spôsobom určenia zákonného sudcu sa prejavuje reguláciou prijatou v § 51 ods. 1 zákona o súdoch, podľa ktorého sa veci určené podľa predmetu konania v súlade s rozvrhom práce pridelujú jednotlivým senátom alebo samosudcom náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom tak, aby bola vylúčená možnosť ovplyvňovania pridelenia vecí, ak tento zákon neurčuje inak. Súdny úradník sa pridelujú veci podľa rozvrhu práce tak, aby sa zabezpečilo ich rovnomerné zaťaženie a riadny chod súdu.

27. Podľa § 51 ods. 2 zákona o súdoch podmienka náhodného výberu podľa odseku 1 je splnená aj vtedy, ak sa má vec pridelit' jednému z aspoň dvoch senátov, samosudcov alebo súdnych úradníkov.

28. Rozvrh práce vydáva predseda súdu pre účely zabezpečenia riadenia súdu v oblasti výkonu súdnictva [§ 49 písm. a) zákona o súdoch] a definovaný je v § 50 ods. 1 ako akt riadenia predsedu súdu, ktorým sa riadi organizácia práce súdu pri zabezpečovaní výkonu súdnictva na príslušný kalendárny rok. Obsah rozvrhu práce je určený v § 50 ods. 2 zákona o sudcoch a podzákonných normách (vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 118/2005 Z. z. o náležitostiach rozvrhu práce a inštrukcia Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 665/2005-53 o postupe

súdiv pri vykonávaní vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 118/2005 Z. z. o náležitostiach rozvrhu práce).

29. Požiadavka zákazu svojvoľného odňatia veci zákonnému sudcovi má svoje vyjadrenie v § 51 ods. 4 zákona o súdoch, podľa ktorého sa náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom podľa rozvrhu práce alebo jeho zmeny prerozdeľujú už pridelené veci aj v prípade dlhodobej šesť týždňov presahujúcej neprítomnosti zákonného sudcu, ktorému bola vec pridelená [písm. a)], zmeny v obsadení súdu sudcami, a to vrátane zmeny v dôsledku dočasného pridelenia sudcu; pri zmene v zložení senátu sa vec ponecháva v pôvodnom senáte alebo sa prerozdeľí do iného senátu, kde sa zaraďuje sudca spravodajca tak, aby prerozdeľením veci bola zabezpečená rovnomerná zaťaženosť senátov na súde [písm. b)] výraznej nerovnomernosti zaťaženosť sudcov [písm. c)] a ak bol zákonný sudca, ktorému bola vec pridelená, z konania a rozhodovania vo veci vylúčený [písm. d)].

30. Odvolací súd sa s námietkou žalobcu, že vo veci rozhodol vylúčený resp. nezákonný sudca nestotožnil a uviedol, že „k zmene v rozvrhu práce nedošlo svojvoľne ani protizákonne“, keďže išlo o dôsledok organizačných potrieb súdu a personálnych zmien súvisiacich s presunom JUDr. Pavla Tomáša na exekučné oddelenie daného súdu. Zdôraznil, že „pre posúdenie danej námietky je relevantný zákon 757/2004 Z. z. o súdoch“, pričom v posudzovanom prípade došlo k zmene podľa § 51 ods. 4 písm. b) zákona o súdoch „z dôvodu zmeny v obsadení súdu sudcami“, ktorá zahŕňa aj kariérne a organizačné presuny sudcov v rámci toho istého súdu. Odvolací súd konštatoval, že „aj v prípade personálnych posunov sa veci pridelujú pomocou technických prostriedkov, čo bolo v danej veci splnené, keďže vec nebola pridelená konkrétnemu sudcovi bez použitia generátora náhodného pridelovania“. Uviedol, že „zo zákona nikde nevyplýva, že ak vec napadne určitému sudcovi, musí byť garantované, že pokiaľ pracuje na súde, musí ju nevyhnutne dokončiť“, pričom extenzívny výklad práva za zákonného sudcu viazaný výlučne na osobu jedného sudcu považoval za neudržateľný. V tejto súvislosti poukázal na judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej „právo osoby nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi nemožno interpretovať natoľko extenzívne, aby sa spájalo s osobou jedného sudcu“. Odvolací súd sa nestotožnil ani s argumentáciou žalobcu založenou na náleze ústavného súdu spis. zn. III. ÚS. 212/2011, keďže v danej veci mala zmena sudcu „zákonný a odôvodnený základ, bola vykonaná v súlade s rozvrhom práce a veci po pôvodnom sudcovi boli pridelované náhodne“, a preto dospel k záveru, že „k zmene sudcu došlo zákonom predpokladaným spôsobom“.

31. Dovolateľ zotrval na argumente, že po vrátení veci z odvolacieho súdu došlo k nezákonnej zmene zákonného sudcu, keď bola vec bez zákonného dôvodu odňatá pôvodne pridelenému sudcovi a prerozdeľovaná inej sudkyňi. Podľa názoru dovolateľa ustanovenie § 51 a ods. 4 písm. b) zákona o súdoch sa nevzťahuje na preradenie sudcu na iné oddelenie v rámci toho istého súdu a preto mal vo veci rozhodovať nesprávne obsadený súd. Podľa žalobcu jeho zákonným sudcom mal zostať aj po vrátení veci z odvolacieho súdu, sudca JUDr. Pavol Tomáš aj po jeho preradení na exekučné oddelenie.

32. Dovolací súd poukazuje na uznesenie ústavného súdu zo 14. mája 2025 spis. zn. IV. ÚS 243/2025 „Je potrebné vychádzať z toho, že samotný zákon o súdoch predpokladá, že v priebehu konania môže dochádzať k zmene v osobe sudcu, ktorý má o veci konať a rozhodovať. Ak je takáto zmena vykonaná v súlade so zákonom a na jeho základe vydaným rozvrhom práce, považuje sa aj tento iný sudca za sudcu zákonného. Zákonné podmienky prerozdelenia už pridelených vecí a s tým súvisiacej zmeny v osobe zákonného sudcu upravuje § 51 ods. 4 zákona o súdoch. Dôvodom prerozdelenia môžu byť aj zmeny v obsadení súdu sudcami, čím bolo odôvodnené aj prijatie opatrenia predsedu súdu z 22. augusta 2024. Zákon vyžaduje, aby pri prerozdeľovaní pridelených spisov bol použitý náhodný výber pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom. Podmienka náhodného výberu je zachovaná vtedy, ak sa má vec prideliť jednému z aspoň dvoch senátov, samosudcov alebo súdnych úradníkov (§ 51 ods. 2 zákona o súdoch). Výber konkrétnych sudcov, medzi ktorých sa veci prerozdeľia, ako aj voľba pomeru pridelovania je ponechaná na úvahe predsedovi súdu, ktorý aj týmito opatreniami realizuje svoje riadiace právomoci“.

33. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností dospel dovolací súd k záveru, že v posudzovanej veci nedošlo k porušeniu práva dovolateľa na zákonného sudcu ani k rozhodovaniu nesprávne obsadeným súdom v zmysle § 420 písm. e) CSP. Zmena v osobe sudcu v predmetnej veci, po vrátení veci z odvolacieho súdu bola vykonaná na základe opatrenia predsedu súdu zo dňa 26. januára 2022 sp. zn. 1SprR/14/22, ktorým došlo k úprave rozvrhu práce v dôsledku zmeny obsadenia súdu sudcami a bola realizovaná v súlade s platným rozvrhom práce a prostredníctvom náhodného pridelovania pomocou technických a programových prostriedkov. Dovolateľ argumentuje, že podľa jeho názoru § 51 ods. 4 písm. b) zákona o súdoch upravuje iba situáciu, keď sa mení počet sudcov (odchod alebo príchod nového sudcu), a preto preradenie sudcu na iné oddelenie nespadá pod uvedené ustanovenie. Dovolací súd konštatuje, že § 51 ods. 4 písm. b) upravuje širší pojem „zmena v obsadení súdu sudcami“, ktorý zahŕňa aj personálne presuny alebo preradenia sudcov medzi oddeleniami v rámci toho istého súdu, pokiaľ sú vykonané v súlade so zákonom, rozvrhom práce a náhodným prerozdelením vecí, pričom cieľom má byť zabezpečenie rovnomerného zaťaženia sudcov. V posudzovanej veci boli uvedené podmienky splnené, prerozdelenie vecí bolo realizované v súlade so zákonom a bolo vykonané náhodným spôsobom pomocou technických a programových prostriedkov. Právo na zákonného sudcu nemožno vykladať ako právo na rozhodovanie konkrétnym sudcom počas celého konania, bez ohľadu na zákonné a organizačné zmeny na súde. Keďže opatrenie predsedu súdu vytvorilo zákonný, transparentný a odôvodnený základ prerozdelenia vecí, vec prejednála a rozhodla sudkyňa, ktorá bola určená v súlade so zákonom, rozvrhom práce, pričom vec jej bola pridelená náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom. Zmena sudcu v danej nebola svojvoľná ani účelová. Zároveň je potrebné konštatovať, že odvolací súd poskytol jasné, logické a konzistentné odôvodnenie k námietke žalobcu, že v jeho veci nerozhodoval nesprávne obsadený súd.

34. Dovolací súd s ohľadom na nedôvodnosť dovolacej námietky dospel k záveru, že prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. e) CSP nevyplýva.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

35. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP).

36. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP (a inak aj podľa ďalších písmen rovnakého paragrafu) nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k takejto procesnej vade skutočne došlo (v tejto súvislosti porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017 a 8Cdo/73/2017). Úlohou dovolacieho súdu aj v tomto prípade bolo preto preskúmať opodstatnenosť argumentácie dovolateľa, že v konaní (primárne pred odvolacím súdom, sekundárne potom pred súdom prvej inštancie) došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

37. Žalobca videl nesprávny procesný postup na ujmu svojich práv na spravodlivý proces v odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu, ktorým nedošlo podľa jeho názoru k riadnemu vysporiadaniu sa s jeho odvolacou argumentáciou (bod 13.2.).

38. Podľa § 387 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (odsek 2); odvolací súd sa však v odôvodnení musí zaoberať podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie a rovnako sa odvolací súd musí vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (odsek 3).

39. Jedným zo záverov už dostatočne stabilizovanej judikatúry dovolacieho súdu je aj ten, že možnosť plného stotožnenia sa odvolacieho súdu s odôvodnením ním preskúmaného rozhodnutia súdu prvej inštancie a s obmedzením sa na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (ako pravidlo) a súvisiaca možnosť doplnenia (odvolacím súdom) na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalších dôvodov (tu možnosť majúca obvykle skôr povahu výnimky z pravidla, ktorej uplatnenie prichádza do úvahy podľa toho, aký argumentačný priestor súd prvej inštancie úplnosťou svojej argumentácie odvolaciemu súdu ponechá, resp. vytvorí) sú síce súčasťou úpravy slovenského civilného procesu už pred čias nadobudnutia účinnosti CSP (tu pre prípad záujmu porovnaj § 219 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení, platného a účinného do 30. júna 2016 vrátane), v rámci rekonštrukcie však zákonodarca do textu zákona výslovne vniesol aj to, čo už v skoršom čase bolo možné (a tiež nutné) vyvodit' z logiky úpravy a jej účelu a čoho podstatu možno vyjadriť tak, že možnosť praktického prevzatia argumentácie súdu prvej inštancie odvolacím súdom nezbavuje odvolací súd povinnosti hoc aj len veľmi stručne a úmerne okolnostiam konkrétneho prípadu reagovať na argumentáciu z odvolania (prinajmenšom tak, že sa poukáže na tie odvolacie námietky, ktoré sú iba opakovaním už súdom prvej inštancie neprijatej argumentácie, ku ktorej však takýto súd zaujal adresné stanovisko), alebo aspoň objektívne zrozumiteľne vysvetlí, prečo bola bez právneho významu a v prípade iných námietok odvolací súd ozrejmi, prečo spôsob nazerania na problém neboli spôsobilé ovplyvniť. Tým samozrejme nie je (a ani nemôže byť) myslené, že odvolateľovi musí byť dané za pravdu, ale že musí dostať objektívne zrozumiteľnú odpoveď na svoj špecifický argument.

40. I vzhľadom na uvedené v predchádzajúcom bode, je dôležité si uvedomiť, že i keď v prípadoch stotožnenia sa odvolacieho súdu s odôvodnením ním preskúmaného rozhodnutia súdu prvej inštancie s obmedzením sa na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia stačí, ak odvolací súd v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci, keď spätosť potvrdzovaného a potvrdzujúceho rozsudku vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu a rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie; ak sa odvolací súd rozhodne ísť touto cestou, vedome tým preberá zodpovednosť i za kvalitu argumentácie súdu prvej inštancie (t. j. či v prípadnom dovolacom konaní obstojí ako ním potvrdené rozhodnutie, tak i ním samým doplnené dôvody).

41. V danom prípade odvolací súd konštatoval dostatočné odôvodnenie rozsudku prvoinštančného súdu, v ktorom súd prvej inštancie podrobne uviedol svoje úvahy, na základe ktorých dospel k záverom uvedených v odôvodnení rozsudku, s ktorými závermi sa v plnom rozsahu stotožnil a preto napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a podľa § 387 ods. 2 CSP na odôvodnenie napadnutého rozsudku ďalej poukázal. Dovolateľ v odvolaní uviedol, že fakty a hodnotiace úsudky uverejnené v článkoch a ich nadpisoch boli nepravdivé a postrádali akýkoľvek faktický základ, pričom výpovede svedkov jednoznačne uvedené potvrdili. Ďalej v odvolaní upozornil, že články nemali za cieľ sprostredkovať verejnosti vecné informácie, ale vytvoriť o žalobcovi dojem „skorumpovaného sudcu“, čím sa žalobca bez vlastného zavinenia stal stredobodom pozornosti v negatívnom zmysle, pričom v tejto súvislosti akcentoval, že nevykonal protiprávnu alebo nemorálnu činnosť, ale trávil svoj voľný čas v rámci svojho celoživotného hobby. Podľa žalobcu za týmto účelom boli v článkoch a v ich nadpisoch použité excesívne prostriedky na upútanie pozornosti, čo podľa dovolateľa výrazne ovplyvňuje percepciu laického čitateľa, žalobca bol stavaný do negatívnych korupčných súvislostí, čo podľa žalobcu nemožno akceptovať, ani v kontexte pozície bývalého predsedu súdu, ak o ňom masmédiá šíria negatívne a nepravdivé informácie. Dovolateľ vytýkal súdom, že uvedené argumenty prehľadli, svoje rozhodnutia nekriticky „prikryli“ kasačným nálezom ústavného súdu II. ÚS 184/2015, čo nie je postačujúce v zmysle § 220 CSP. Z odôvodnenia odvolacieho súdu sa žalobca nedozvedá prečo boli jeho argumenty irelevantné.

42. Odvolací súd v napadnutom rozsudku v podstatnom uviedol, že nezistil pochybenie súdu prvej inštancie v skutkových zisteniach, ani v právnom posúdení veci. Konštatoval, že skutkový stav bol v zásade uzavretý už v čase rozhodovania ústavného súdu v danej veci a že doplnené dokazovanie na tom nič nezmenilo. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie a

poukázal na závery vyslovené v náleze ústavného súdu II. ÚS 184/2015, z ktorých vyvodil existenciu verejného záujmu na informovaní o voľnočasových aktivitách žalobcu ako sudcu špecializovaného trestného súdu. Ďalej odvolací súd uviedol, že články žalobcu neoznačili za „skorumpovaného sudcu“, ale len poukázali na možný konflikt a žalobcove tvrdenia predstavujú najmä jeho subjektívne vnímanie obsahu článkov. Odvolací súd ďalej zdôraznil zvýšenú mieru tolerancie verejnej kritiky osôb vo verejných funkciách a uzavrel, že neboli splnené predpoklady na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

43. Z vyššie uvedeného vyplýva, že dovolateľ v odvolaní otvoril viacero konkrétnych a právne relevantných námietok, ktoré smerovali k samotnému základu tvrdeného zásahu do jeho osobnostných práv. Nešlo pritom o polemiku s právnym názorom súdu prvej inštancie v rovine abstraktnej, ale o výhrady týkajúce k pravdivosti skutkových tvrdení, existencie ich faktického podkladu, ako aj celkového vyznenia a účelu medializovaných článkov (bod 41.). Z obsahu napadnutého rozsudku však nevyplýva, že by sa odvolací súd s týmito námietkami vysporiadal spôsobom, ktorý by zodpovedal požiadavke riadneho, presvedčivého a konkrétneho odôvodnenia rozhodnutia. V prvom rade žalobca namietal, že skutkové tvrdenia uverejnené v článkoch vrátane titulkov boli nepravdivé a bez akéhokoľvek faktického základu. Poukázal pritom na to, že súd prvej inštancie niektoré z týchto tvrdení označil za *expresis verbis* nepravdivé, avšak zároveň ich považoval za prípustné novinárske zjednodušenie. Žalobca spochybňoval práve túto kvalifikáciu. Argumentoval, že ak je tvrdenie nepravdivé, nemožno ho bez ďalšieho subsumovať pod ochranu slobody prejavu ako zjednodušenie, či skratku. Navyše tvrdil, že autor článkov mal už v čase ich prípravy k dispozícii informácie, ktoré pravdivosť publikovaných tvrdení vyvracali, čo mali potvrdzovať aj svedecké výpovede. Odvolací súd sa však s touto argumentáciou dostatočne nevysporiadal, obmedzil sa na všeobecné konštatovanie existencie verejného záujmu na informovanie o voľnočasových aktivitách sudcu a na odkaz na závery ústavného súdu v danej veci, bez ich precíznej aplikácie. Podľa dovolacieho súdu absentuje vysvetlenie, prečo by mal byť nedostatok faktického základu právne irelevantný. Práve posúdenie pravdivosti skutkových tvrdení a existencie ich podkladu pritom predstavuje jeden z určujúcich aspektov pri kolízii práva na ochranu osobnosti so slobodou prejavu. Rovnako zostala bez adekvátnej odpovede námietka smerujúca k celkovému vyzneniu článkov a ich titulkov. Žalobca neargumentoval výlučne tým, že bol výslovne označený za „skorumpovaného sudcu“, ale poukazoval na to, že kombináciou formulácií a kontextom boli vytvárané implikácie, ktoré u priemerného čitateľa mohli vyvolať dojem jeho korupčného konania. Inými slovami namietal difamačný účinok vyplývajúci z celkového kontextu a nie iba z izolovaných vied. Odvolací súd sa však obmedzil na konštatovanie, že články žalobcu takto explicitne neoznačili. Tým sa však odvolací súd nevyrovnal s podstatou námietky. Žalobca poukazoval na údajne manipulatívny a tendenčný charakter titulkov, ktoré mali byť spôsobilé zásadne ovplyvniť vnímanie obsahu článku laickou verejnosťou. Odvolací súd sa tiež nedostatočne vysporiadal s tvrdením, že cieľom článkov nebolo vecné informovanie o otázke verejného záujmu, ale vytvorenie negatívneho obrazu žalobcu. Táto námietka smerovala k posúdeniu či žalovaná konala v snahe prispieť k verejnej diskusii o otázke verejného záujmu, alebo či zvolené výrazové prostriedky sledovali predovšetkým senzáciu a diskreditáciu dotknutej osoby. Napokon, odvolací súd síce poukázal na zvýšenú mieru tolerancie verejnej kritiky osôb vo verejných funkciách, však dostatočne nevysvetlil, akým spôsobom túto zásadu aplikoval na konkrétne skutkové okolnosti prípadu. Odkaz odvolacieho súdu na zvýšenú mieru tolerancie zostal všeobecným postulátom bez väzby na posudzovanú vec.

43.1. V súhrnne možno konštatovať, že odvolací súd na skutkové tvrdenia a právne odvolacie argumenty žalobcu, hoci boli pre rozhodnutie o odvolaní podstatné a právne významné, nedal špecifickú odpoveď a jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom sa nevyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné.

44. Odvolací súd zvoleným procesným postupom vedome prebral zodpovednosť za kvalitu argumentácie súdu prvej inštancie a ani odvolací súd nezrejnil v napadnutom rozhodnutí, prečo argumentácia žalobcu z odvolania bola bez právneho významu a prečo spôsob nazerania na problém odvolateľom nebol spôsobilý ovplyvniť konečné rozhodnutie vo veci.

45. Takéto opomenutie je v rozpore s požiadavkami § 387 ods. 3 CSP a § 393 ods. 2 CSP, keďže ide o podstatné tvrdenia, ktoré boli v odvolaní výslovne uplatnené, majú vecnú súvislosť s prejednávanou vecou a mohli viesť k inému rozhodnutiu vo veci. Ustálená judikatúra EŠLP uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že sudy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vétrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

46. Dovolací súd poznamenáva, že jeho závery, na ktorých spočíva zrušujúce uznesenie, nie sú vyjadrením kategorického názoru o opodstatnenosti odvolacích námietok žalobcu a vôbec ich nemožno interpretovať ako potvrdenie dôvodnosti žalobou uplatneného nároku. Nosným dôvodom vyhovievania dovolania je totiž výlučne skutočnosť, že rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 393 ods. 2 CSP, a preto je nepreskúmateľné; odníma žalobcovi možnosť uskutočňovať procesné práva a v konečnom dôsledku porušuje jeho právo na spravodlivý súdny proces [čo zakladá vadu konania podľa § 431 ods. 1 CSP v spojení s § 420 písm. f) CSP], pretože mu upiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov. Z tohto dôvodu je dovolanie žalobcu procesne prípustné a tiež dôvodné podľa § 420 písm. f) CSP.

47. Najvyššiemu súdu za opísaného stavu vecí preto neostávalo iné, než podľa § 449 ods. 1 v spojení s § 439 písm. a) a § 450 CSP rozhodnúť spôsobom uvedeným vo výroku tohto jeho uznesenia (t. j. zrušiť rozsudok odvolacieho súdu, ktorým došlo k potvrdeniu prvoinštančného rozsudku, ako aj v časti trov konania - a vrátením mu veci na ďalšie konanie, keďže v prípade dovolateľom opodstatnene vytýkanou vadou podľa § 420 písm. f) CSP konanie zaťažil práve odvolací súd a náprava vzniknutého stavu zrušením len jeho rozhodnutia sa zatiaľ javila postačujúcou).

48. Súčasťou konštantnej judikatúry dovolacieho súdu v prípadoch kumulácie dôvodov dovolania (a ich prípustnosti) podľa § 420 aj § 421 CSP je záver, že pri konštatovaní výskytu namietanej vady zmätočnosti (vedúcej k obligatórnemu kasačnému rozhodnutiu) sa už dovolací súd prípadným nesprávnym právnym posúdením veci nezaobera (a teda v prípadoch druhovo totožných s tým v prejednávanej veci principiálne ani nehľadá správnu odpoveď na dovolaním nastolenú právnu otázku či aj viac takých otázok) a to aj vzhľadom k novej rozhodovacej činnosti ústavného súdu, upozorňujúcej aj na ústavný rozmer zaujímania stanovísk najvyššieho súdu k právnym otázkam nastoľovaným dovolaniami v takýchto prípadoch.

49. Nakoľko dovolací súd uznal prípustnosť a dôvodnosť dovolacej námietky vyplývajúcej z § 420 písm. f) CSP, tak sa ďalej nezaoberal prípustnosťou a dôvodnosťou ostatných námietok žalobcu (body 13.2. a 13.3.). Napriek uvedenému sa javí byť vhodné, aby odvolací súd v rámci nového rozhodnutia primerane reagoval (aj) na tieto žalobcom v dovolaní nastolené právne pripomienky (pokiaľ budú príčinné k nosným právnym dôvodom a pokiaľ doteraz sudy na ne nereagovali, pozn.), a to v záujme presvedčivosti a jednoznačnosti svojho rozhodnutia.

50. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 14C/131/2010-1312 zo 14. januára 2024 súd rozhodol, že výška náhrady trov dovolacieho konania žalobcu je 371,69 eura (trovy dovolacieho konania za zaplatený súdny poplatok vo výške 132 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 239,69 eura). Prijímateľom náhrady trov konania je právny zástupca žalobcu (výrok I.). Výška náhrady trov odvolacieho konania žalobcu je 124,57 eura. Prijímateľom náhrady trov konania je právny zástupca žalobcu (výrok II.).

50.1. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 14C/131/2010-1318 zo 14. januára 2024 súd rozhodol, že výška náhrady trov konania žalovaného je 5.170,93 eura (trovy za zaplatené súdne poplatky vo výške 2.766 eur a trovy právneho zastúpenia 2.404,93 eura). Prijímateľom náhrady trov konania je právny zástupca žalovaného.

50.2. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 14C/131/2010-1325 zo 16. januára 2025 súd

uložil žalobcovi povinnosť nahradiť štátu trovy konania, a to v rozsahu 100 % v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým bude rozhodnuté o výške trov konania štátu.

50.3. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 14C/131/2010-1335 z 13. februára 2025 súd uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Banská Bystrica trovy štátu vo výške 93,09 eura, pripojeným príkazom na úhradu do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

51. Výdanie uznesenia o náhrade trov konania strán sporu a štátu v konkrétnej výške je jednostranne závislé od existencie právoplatného rozhodnutia vo veci. Zrušením rozsudku odvolacieho súdu uznesenia o výške náhrady trov konania strán sporu ako aj uznesenia o nároku a výške trov štátu ako závislé rozhodnutia stratili svoj podklad. Bez nadväznosti na predchádzajúce (zrušené) rozhodnutie by zostali uznesenia o výške náhrady trov konania osamotené, strácalo by rozumný zmysel, čo by zároveň odporovalo princípu právnej istoty (sp. zn. 4Obdo/7/2018, 3Obo/9/2017). Závislým výrokom môže byť nielen dovolaním nedotknutý výrok, tvoriaci súčasť napadnutého rozhodnutia, ale aj výrok, ktorý je obsahom iného, samostatného rozhodnutia v danej veci (R 73/2004).

52. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

53. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.